

**KAYDİLEŞTİRİLEMİYEN SERMAYE PİYASASI ARAÇLARININ YATIRIMCI
TAZMİN MERKEZİNE İNTİKALİNE İLİŞKİN HÜKÜM ANAYASA MAHKEMESİ
TARAFINDAN İPTAL EDİLDİ**

Ülkemizde sermaye piyasası araçlarının fiziki basımından vazgeçilerek kaydileştirilmesine ilişkin süreç 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu döneminde başlatılmıştır. 30.12.2012 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun (SPK) 13 üncü maddesinde de sermaye piyasası araçlarının kaydileştirilmesine ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

SPK'nın 13 üncü maddesinin 4 üncü fıkrasında *“Kaydileştirilmesine karar verilen sermaye piyasası araçlarının Kurulca belirlenen esaslar çerçevesinde teslimi zorunludur. Teslim edilen sermaye piyasası araçları kendiliğinden hükümsüz hâle gelir. Teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları ise kaydileştirilme kararından sonra borsada işlem göremez, aracı kurumlarca bu sermaye piyasası araçlarının alım satımına aracılık edilemez ve katılma belgelerinin geri alımı yapılamaz. Kayden izlenmeye başladığı tarihi izleyen yedinci yılın sonuna kadar teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları YTM'ye intikal eder. Bunların üzerindeki sınırlı aynı haklar kendiliğinden sona ermiş sayılır. Bunlar YTM'nin hesabına geçmesinden itibaren üç ay içinde satılır.”* hükmü yer almaktadır.

SPK'nın “Diğer geçiş hükümleri” başlıklı Geçici Madde 8 in 2 nci fıkrasında ise *“Bu Kanunun yayımı tarihinden önce kaydileştirilen ve teslim edilen sermaye piyasası araçları ile kaydileştirme kararının alınmasına rağmen henüz teslim edilmemiş sermaye piyasası araçları hakkında 13 üncü maddenin dördüncü fıkrası hükmü uygulanır.”* hükmü yer almaktadır.

Anılan hükümler çerçevesinde, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu döneminde kaydileştirilmesine başlanmış olan sermaye piyasası araçlarından henüz teslim edilmemiş olanlar, SPK'nın 13 üncü maddesinin 4 üncü fıkrası uyarınca Yatırımcı Tazmin Merkezi'ne (YTM) intikal etmiş ve YTM tarafından satılmıştır.

Söz konusu uygulamadan etkilenen yatırımcılar tarafından, Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul), YTM veya ilgili şirketler aleyhine çok sayıda dava açılmış olup, anılan davalarda mülkiyet hakkının ihlal edildiği gerekçesiyle Anayasa'ya aykırılık iddiasında bulunulmuş ve konu mahkemeler tarafından Anayasa Mahkemesi'ne taşınarak, SPK'nın 13 üncü maddesinin 4 üncü fıkrasının iptaline karar verilmesi talep edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi tarafından yapılan inceleme sonucunda, Mahkemenin 12.11.2015 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 22.10.2015 tarih ve E.2015/29, K.2015/95 sayılı kararı ile SPK'nın 13 üncü maddesinin 4 üncü fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "....ve katılma belgelerinin geri alımı yapılamaz" ibaresi ile dördüncü, beşinci ve altıncı cümlelerinde yer alan "Kayden izlenmeye başladığı tarihi izleyen yedinci yılın sonuna kadar teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları YTM'ye intikal eder. Bunların üzerindeki sınırlı aynı haklar kendiliğinden sona ermiş sayılır. Bunlar YTM'nin hesabına geçmesinden itibaren üç ay içinde satılır." ifadelerin Anayasa'ya aykırı olduklarına ve iptaline karar verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı esas itibariyle iptal edilen düzenlemenin, ***kamu yararı ile bireyin mülkiyet hakkı arasında adil ve makul bir denge gözetmemesi nedeniyle mülkiyet hakkına aykırı olduğu gerekçesine dayanmaktadır.***

Anayasa Mahkemesi kararına konu olayda, kaydileştirilmesine karar verilmiş olmasına rağmen teslim edilmemiş olan yatırım fonu katılma payları dava konusu edilmiştir. Bununla birlikte, benzer davalar payları borsada işlem gören anonim şirketlerin pay sahipleri tarafından kaydileştirilmesine karar verilmiş olup, belirtilen tarihe kadar teslim edilmemiş ve bu sebeple YTM'ye intikal etmiş olan paylar için de açılmıştır. Yukarıda yer verilen Anayasa Mahkemesi kararı bu davaların sonucunu ve YTM tarafından bundan sonra yapılacak uygulamayı etkileyecek niteliktedir.